

ת"פ 53594/03/12 - מדינת ישראל נגד ראשד דויכאת, אשרף אבו עבדו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 53594-03-12 מדינת ישראל נ' דויכאת(אסיר) ואח'
תיק חיצוני: 0-2700-48462-2009

בפני	כבוד השופטת לימור מרגולין-יחידי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. ראשד דויכאת (אסיר) 2. אשרף אבו עבדו

החלטה

פתח דבר

הנאשם הורשע על סמך הודייתו במסגרת הסדר טיעון שהוצג ביום 12.1.15, בביצוע עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, עבירה על סעיפים 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"). במסגרת הסדר הטיעון הגיעו הצדדים להסכמה עונשית בעניינו של הנאשם, לפיה ירצה 4 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ככל שיימצא כשיר לביצוען, אחרת ירצה שני חודשי מאסר מאחורי סורג ובריא. במעמד הצגת ההסדר, הצהיר הנאשם כי מודע לכך שבית המשפט אינו כבול להסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים.

ביום 19.4.15 התקבלה חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות לפיה הנאשם אינו כשיר לביצוע עבודות שירות לאור קיומו של מידע מודיעיני המצביע על חשש לפגיעה בשלומם של הנאשם או בשלומם של אחרים במהלך ריצוי העבודות.

בדיון ביום 20.7.15 הוצגה לעיוני פרפראזה שנערכה על ידי קמב"ל יפת"ח ובה התייחסות לטעמים בעטיים משטרת ישראל רואה סיכון בנאשם ומתנגדת להשמטתו במשטרה. לבקשת הסנגורית הוריתי על שליחתו של הנאשם פעם נוספת לממונה על עבודות השירות אשר יבצע בדיקה חוזרת בעניינו של הנאשם.

ביום 20.9.15 התקבלה חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות לפיה הנאשם אינו מתאים באופן עקרוני לריצוי עבודות שירות וזאת מחשש לפגיעה בחיי אדם בסביבתו של הנאשם, וכי המסוכנות הנשקפת ממנו אינה מאפשרת ריצוי עונש בדרך של עבודות שירות.

ביום 7.10.15 נטענו על ידי הסנגורית טענות בעניין חווה"ד, ניתנה שהות לתגובה בכתב של המאשימה, ולאחר קבלת התגובה, טרם מתן החלטה, בשל העובדה שהסנגורית עתרה לזימונו של קצין המודיעין הרלבנטי, נקבע דיון נוסף ליום 17.11.15 אליו התייצב קצין המודיעין.

בפתח הדיון הוצגו לביהמ"ש נתונים לעיון ביהמ"ש בלבד. אין בכוונת ביהמ"ש מטבע הדברים לפרט את תוכנם של אותם מידעים, אך בהכללה ניתן לומר כי מדובר במידע רב ומגוון.

בתום הדיון הוריתי לממונה על עבודות שירות לפנות למעסיקים פוטנציאליים ולבחון מולם את נכונותם שהנאשם יבצע אצלם עבודות שירות.

ביום 10.12.15 התקבלה הודעת הממונה על עבודות שירות, ובה פירוט המקומות אליהם פנה ותגובת המעסיקים, שהתנגדו נחרצות להשמת הנאשם אצלם. הממונה חזר על הודעתו כי לא נמצא לנאשם מקום להשמה.

טיעוני הצדדים

ב"כ הנאשם הפנתה לע"פ 779/08 מוסלי נ' מדינת ישראל (להלן: "עניין מוסלי") וטענה כי המלצת הממונה אינה גוברת על שיקול דעתו של בית המשפט וכי יש מקום להורות לממונה למצוא מקום לביצוע עבודות שירות לנאשם ולו בתחנת משטרה. עוד נטען כי היה על התביעה לאסוף את הנתונים אודות המניעה המודיעינית לביצוע עבודות שירות על ידי הנאשם עובר לגיבוש ההסכמות אשר הוצגו במסגרת הסדר הטיעון, וכי משהביעה המאשימה הסכמה לאפשרות של ריצוי בעבודות שירות היא אינה יכולה לטעון לאי התאמת הנאשם לדרך ריצוי זו. בהקשר זה נטען כי החלופה העונשית אשר הוצגה למקרה שהנאשם לא ימצא כשיר נועדה לקדם מניעות שמקורה בנאשם, קרי בדיקות שתן המלמדות כי הוא צורך סמים או מגבלה בריאותית כלשהי. לאחר שהוצגו לביהמ"ש המידעים המודיעיניים, טענה ב"כ הנאשם כי היה מקום שיהיו ראיות של ממש ולא מידעים מודיעיניים, וחלקה על תוקפם של אותם מידעים ועל הסיכון העולה מהם אל מול המציאות בה לפי טענתה לא היה מעורב הנאשם בדבר. עוד נטען כי לקצין המודיעין היכרות אישית עם הנאשם ולכן הוא "מחפש" אותו.

ב"כ המאשימה עמד בתגובתו בכתב על סמכותו של הממונה לבחון התאמה על סמך מידע מודיעיני ולקבל החלטה בהתחשב בשאלת פוטנציאל הסיכון לפגיעה בגופו ושלומו של אדם. הוא הדגיש את סבירות ההחלטה שהתקבלה, וטען שלא היה צורך כלל באיתור מקומות להשמה מחמת חוסר התאמה. אשר לטענה המופנית כלפי המאשימה, צוין כי לא היו ברשות המאשימה הנתונים, ודווקא הנאשם שהיה מודע להליכים הנוגעים לעתירה להפקעת השליש בעת ריצוי המאסר אמור היה להסב את תשומת הלב לטענות שנטענו בעניין זה. לעניין האפשרות לריצוי עבודות השירות בתחנת משטרה הובהר כי עניין זה נבדק ונשלל על ידי הממונה והובהר בתשובת ההבהרה של הממונה מיום 21.9.15. ב"כ המאשימה עמד על הסיכון בביצוע עבודות שירות במקום שיש בו כלי נשק.

דין והכרעה

לאחר שבחנתי את טענות ההגנה, בהתייחס לנתונים שהובאו לידיעתי, שיש להם זיקה ישירה להתאמת הנאשם לריצוי עבודות שירות, והמאמצים שנעשו לשם השמה בהתאם להנחייתי, ובהתחשב בהוראות הדין, הגעתי למסקנה כי הודעתו האחרונה של הממונה על עבודות שירות, ובה קביעתו כי הנאשם אינו מתאים לריצוי עונש בדרך של עבודות שירות היא סבירה, ואין מקום לחייבו למצוא מקום השמה לנאשם, כדרישת ההגנה. כמו כן לא מצאתי כי מתקיימים טעמים שבצדק המחייבים מסקנה אחרת או כי נפל פגם בהתנהלות המאשימה בגיבוש הסדר הטיעון שיש לו השלכות על הבקשה שלפניי.

החלטתי מבוססת על הוראות סעיף 51 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 ביחד עם ההלכה הפסוקה, ובעיקר עניין מוסלי בפסה"ד שבאו בעקבותיו.

סעיף 51 לחוק העונשין מסמיך את הממונה על עבודות שירות להגיע למסקנה בדבר אי התאמתו של מועמד לריצוי עבודות שירות בשל קיומו של יסוד סביר לחשש לפגיעה בגופו של אדם לרבות הנאשם עצמו. למסקנה זו רשאי הממונה להגיע על יסוד מידע שנמסר לו על ידי גורמי משטרה כמפורט בהוראת החוק. לעניין משמעותו של היסוד הסביר אני מפנה לת.פ. (ת"א) 40267/08 **מדינת ישראל נ' חדיף**.

לשם קביעת התאמתו של הנאשם לריצוי עבודות שירות מוצג במידת הצורך המידע בפני ביהמ"ש, וביהמ"ש מתחשב גם במידע חסוי שהובא לעיונו בלבד.

בעניין מוסלי נדונה שאלת סמכותו ושיקול דעתו של הממונה ומידת המאמץ הנדרשת ממנו, כמו גם אופן ביצוע הביקורת השיפוטית והשיקולים בקבלת החלטה שיפוטית. פסק הדין אמנם ניתן טרם תיקון סעיף 51 לחוק העונשין, אך העקרונות הכלליים שנקבעו בו ביחס לביקורת השיפוטית על קביעת ההתאמה מצד הממונה, נותרו בעינם. נקודת המוצא בפסה"ד הייתה שביהמ"ש הוא שקובע בסופו של דבר את דרך הריצוי של עונש המאסר, ותפקיד הממונה לשמש כזרוע הארוכה של ביהמ"ש, ולהביא בפני ביהמ"ש את הנתונים הנדרשים לשם קבלת החלטה. עוד הובהר כי הממונה על עבודות שירות הוא גורם מנהלי, המחויב להפעיל את סמכותו בשיקול דעת ובסבירות, מתוך שיקולים ענייניים בהתבסס על ראיות מנהליות מן הסוג והעוצמה שרשות מנהלית סבירה הייתה מתבססת עליהן. בהקשר זה הודגש כי החלטת הממונה בדבר אי התאמה של הנאשם לביצוע עבודות שירות צריכה להישען על מידע מבוסס, מוחשי, עדכני ואמין. לעניין אופי המידע הובהר כי מידע מודיעיני של המשטרה על אודות הסכנה הנשקפת עשוי לקיים את דרישה זו, וכאשר נתונים המובאים בפני הממונה מצביעים על קיום חשש רציני וממשי לביטחון הנאשם או לביטחון אדם אחר, אז יש לתת להם את משקלם הראוי. אשר לבדיקות ההשמה, מפסה"ד עולה כי על הממונה לערוך בדיקה קונקרטית מול מעסיקים ולבחון אם קיימים מקומות שבהם ניתן להפיג את המסוכנות.

יוער כי לאחר עניין מוסלי בחנו ביהמ"ש את הטענות לחוסר התאמה מחמת שיקולי בטחון בהתאם לעקרונות שנקבעו בעניין מוסלי בשינויים המחוייבים כתוצאה מהתיקון לחוק (לדוגמא: עפ"ג 33629-08-14 **מחאג'נה נ' מדינת ישראל**, עפ"ת 10279-04-11 **מדינת ישראל נ' מסלמי**, ת.פ. (ת"א) 40267/08 **מדינת ישראל נ' חדיף**).

בהליך שלפניי הציג בפניי קצין המודיעין מידעים רבים, ממקורות שונים שדרגת מהימנותם גבוהה, המתייחסים לארועים שונים בתשעה החודשים שלפני הדיון ועד ימים ספורים לפני הדיון, שיש בהם תיאור של התרחשויות, שמעורבת בהן אלימות או מתוכננת פעילות אלימה בדרגות חומרה גבוהות, לרבות תוך שימוש בנשק קר או חם, כשהנאשם נזכר בין כגורם מעורב ובין כגורם נרדף ונזכרים בהקשרו גורמים עבריינים שונים. מדובר, אם כך, בחומר עדכני לאחר מועד הצגת הסדר הטיעון, שבהתאם לסיווגו, מהימנותו גבוהה והוא מבוסס. המידעים מפרטים בין היתר ארועים מתוכננים וארועים שהתרחשו, שהם קונקרטיים, ומצביעים על קיומו של חשש ממשי ויסוד סביר לסיכון בטחונם של הנאשם ושל הסובבים אותו. איני מקבלת את טענת ההגנה כי יש להסתמך רק על ראיות ממש, שכן החלטות מנהליות מתקבלות גם על סמך נתונים שאינם קבילים בהליך משפטי ובלבד שיש בסיס למהימנותם. איני סבורה גם כי העובדה שאותם ארועים לא הניבו כתבי אישום ואף לא חקירות לפי הנטען, מלמדת על כך שמדובר בהתרחשויות בדויות, חסרות יסוד, שנרשמו מטעמים פסולים לא ענייניים, כפי שהשתמע מטענות ההגנה.

בנסיבות אלה, דומה שדי היה בנתונים האמורים כדי לבסס מסקנה סבירה בדבר אי התאמה של הנאשם לריצוי עונש מאסר בעבודות שירות, המצדיקה אימוצה על ידי ביהמ"ש.

חרף זאת, הוריתי לממונה על עבודות שירות לבחון מול מספר מעסיקים, שאצלם החשיפה לסיכונים עשויה להיות נמוכה יותר, את נכונותם לקבל את הנאשם, וזאת לאחר שהממונה מיוזמתו בדק את האפשרות לביצוע עבודות השירות במתקן משטרתי, והאפשרות נשללה. הממונה מסר את תוצאות הבדיקה ואלה היו שליליות.

בנסיבות אלה נחה דעתי כי מסקנת הממונה על עבודות שירות במישור ההתאמה ובמישור ההשמה מבוססת ויש הצדקה לאמצה.

אשר לטענות הנוגעות לחובה הנטענת של המאשימה לבדוק את הסיכון הבטחוני טרם גיבוש הסדר הטיעון, איני סבורה כי במקרה שלפניי פעלה המאשימה בצורה לא נאותה. בניגוד למאשימה שהוצהר שכלל לא הייתה מודעת למידעים בעת חתימת ההסדר, היה הנאשם מודע לטענות בעניינו ולקושי שעלול להיווצר ולא שיתף בכך איש. מעבר לכך, הסדר הטיעון כלל בחובו שתי חלופות, אחת מהן הניחה חוסר יכולת לבצע עבודות שירות וכללה מאסר ממש. בנסיבות אלה, הטענה שהנאשם לקח בחשבון מניעות שקשורה בו מבחינת התאמה אישית אך לא מבחינת התאמה מוסדית, היא טענה מרחיקת לכת.

אשר על כן, טענת ההגנה כי יש לחייב את הממונה למצוא מקום לביצוע עבודות שירות בניגוד לקביעתו, נדחית.

ההחלטה תשלח לצדדים בפקס.

ניתנה היום, ט' טבת תשע"ו, 21 דצמבר 2015, בהעדר

הצדדים.

עמוד 4

